

גליונות לעיון בפרשת השבוע

שנה

ערוכים בידי נחמה ליבוביץ

יגיל עיי מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנער
הסתדרות נשי מורחי באמריקה

פרק י"ט

יתרו (חש"י)

א. א. נחום השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני.

קולו וזהו בן: אמר ר' יצחק: ראויין היו ישראל בשעה שיצאו מצרים שנתן להם ה' מיד, אלא אמר הקב"ה: עדיין לא בא זיוון של בני, מסעבוד טיט ולבנים יצאו - ואין יכולין לקבל חורה מיד. משל למה הדבר דומה? למלך שעמד בנו מחלין, ואמר לו פדונו: "ילך בנך לאסכולי (=כיונית, "לבית ספר") ולו" אמר (המלך): עדיין לא בא זיוון של בני, ואחא אומר: "ילך בנך לאסכולי ולו"? אלא יתעדן בני ויטעה ירחים במאכל ובמטעה ויכריא, ואח"כ ילך לאסכולי שלו. "כך אמר הקב"ה: "עדיין לא בא זיוון של בני: משעבוד טיט ולבנים יצאו ואני נותן להם את החורה? אלא יתעדנו בני שניה שלשה יחדשים במן ובאר ולו" ואח"כ אני נותן להם את החורה. אימתי? בחדש השלישי.

נחומא יתרו י: אמר ר' יהודה בר טלוס: מטל לבן מלכים שעמד מחליו. אמר אביו: "נמתי" לו שלטה חדשים עד שתשוב נחמו מן החולי ואחרי כן אוליכנו לבית הרב ללמוד תורה. "אף כך: כשיצאו בני ישראל מצרים היו בהם כעלי חומין מן השעבוד. אמר הקב"ה: "אמתין להם עד שיתרפאו ואחרי כן אתן להם את החורב."

1. מהי היאלה העומדת בפני המדרשים שאותה רצו לתרץ? (וע' שמות ג' פסוק י"ב)

2. מהו הרעיון המסומל בדברי המדרשים הנ"ל? (היח' הבדל ברעיון בין שניהם או לא?)

ב. שאלות סגנון

1x. ג. ומה עלון הסבר למך נאמר כאן "עלה" בעבר פשוט ולא בעתיד עם ו' המהפך לעבר "וישל מזה" בהתאם לפסוקי הקודם "ויסעו... ויבואו... ויחננו... ויחן"? (וע' גליון חולדות חש"י ה' 2.)

2x. ש. ומה מסוק ה': והייתם לי סגולה

הי' ואתם תהיו לי... מהי טבת הקנני בזמנים מן "והייתם" עבר עם ו' המהפך לעתיד "תחיו" עתיד פשוט?

ג. ה' ו' והייתם לי סגולה מכל העמים... ואתם תהיו לי ממלכת כהנים... מהי טבת ה' דיה והייתם לי סגולה. "כי לי כל הארץ" ואתם תהיו לי ממלכת כהנים

1. מה היאלה העומדת בפניו שאותה השתדל לתרץ?
2. הנהר את יגוריו "כי הוא לבדו המכוון בהם".
3. יצא מן יזכיר במרום את חסידו אוטוח העולם.
4. האין מירמיהו לא מ' ל' ג סחירה לדנונו?

ד. ה' ר' לי כל הארץ

ראב"ע ד'ה ומעב כ' לי כל הארץ

1. מהי הוראת מלת "כי" כאן לפי דעה ראב"ע ולפי דעה ר' מורינוס?
2. היחידל להכריע ביניהם. (נמק את הכרעתך.)
3. האם יצא המסקינות המובאים בדבריו (חש"י ל'ב ט') מה' מ'א ה') הן ראיות מוכיחות לדעה ר' מורינוס או יש אפשרות למרס את ה"כי" גם יחד כמו ימסריו הראב"ע כאן?

א.א. ה' ויטב מזה את דברי העב אל ה'.

רמב"ן ה' ד'ה ויטב מזה.

ראב"ע ט' "ויאמר: וזנה טעם אנכי בא אליך; ד'ה בדברי עמך

1. מה חת ח'ייתם במסוקנו המתורשים בדברי הרמב"ן.

2. מה החדבל העיקרני בינו לבין ראב"ע?

א.א. 3. למה מה נעזר הרמב"ן במדבר י"ג כ"ו ולטעם מה נעזר הראב"ע בבראיתת ה' ז'?

א.א. 4. מה ענין בני המסוקים (שמות ט' ו', ט' י"ט) והשתירה שביניהם לענייננו?

השאלות המסומנות א' ו' הן המסומנות א' קשות ביותר. בהן במתאים לדעת יגוריהו. שלח את החיובות לנחמן ליבוביץ ירוקלה קרית משה. אל השכה לחוסיף מעטמן ובול.